

RAPPORT

Sammendrag

Tiltaksanalyse for Sandnes kommune

Dette sammendraget er en kortversjon av Menon Economics' og TØIs analyse og framskriving av klimagassutslipp i Sandnes kommune. Rapporten framskriver utslippene i kommunen mot 2030 og 2050, som grunnlag for vurderinger av muligheter for å nå kommunens utslippsmål, og identifiserer tiltak for å redusere utslipp i kommunen. Videre vurderes omstillingsrisikoen for næringslivet i Sandnes. Den fulle rapporten redegjør for metodikk og mer detaljerte funn.

Foto: Istock

Av Menon Economics og TØI						
---------------------------	--	--	--	--	--	--

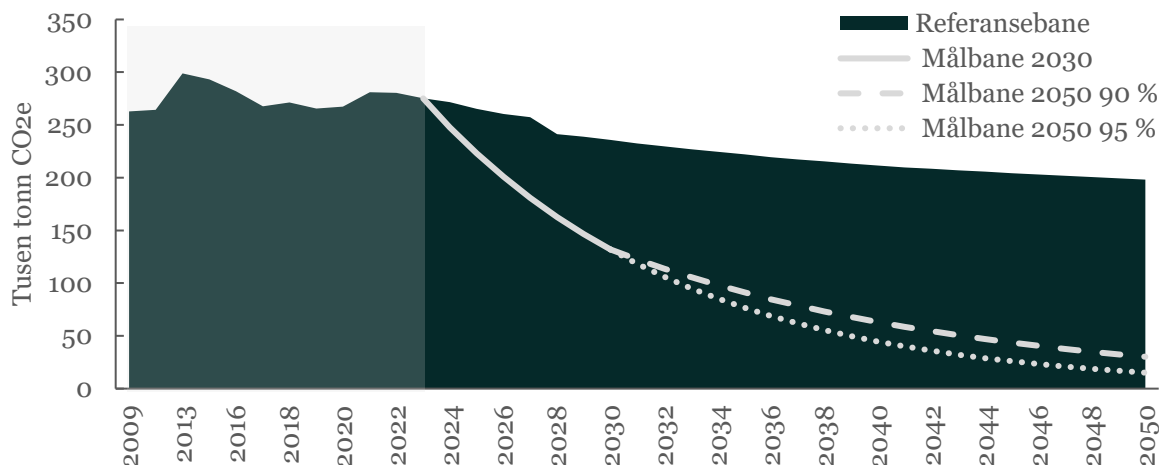
Tillegg til hovedrapport: Menon-publikasjon Nr. 40/2025						
---	--	--	--	--	--	--

						2025
--	--	--	--	--	--	------

Sandnes kommune har satt mål om å redusere klimagassutslippene i kommunen med 55 prosent fram mot 2030 sammenliknet med 2015, og at kommunen skal være et lavutslippssamfunn i 2050. I 2023 var kommunens utslipp 275 000 tonn CO₂e, 6 prosent lavere enn i 2015. De største utslippssektorene var veitrafikk (31 prosent), energiforsyning (23 prosent), jordbruk (20 prosent) og annen mobil forbrenning¹ (18 prosent).

Figuren nedenfor viser framskrivingene av utslipp i Sandnes i referansebanen, altså ved uendret politikk i Sandnes, sett opp mot målbane for utslipp.

Figur S1 Utslipp i Sandnes. Historiske utslipp 2009-2023, målbane og referansebaner 2023-2050.

Kilde: Historiske utslipp fra Miljødirektoratet (2024). Framskrivinger av utslipp er utarbeidet av Menon Economics.

I referansebanen ventes utslippene å reduseres med rundt 24 prosent fram mot 2030 sammenliknet med 2015. Reduksjonen drives særlig av elektrifisering av bilparken og installering av nytt ettersorteringsanlegg i avfallshåndteringen. Som det framgår av figuren tilsier framskrivingene at målet for 2030 ikke vil nås uten endret politikk.

Sandes kommune må iverksette tiltak for å nå sitt mål om 55 prosent utslippsreduksjon i 2030. Basert på Miljødirektoratets utredninger² av potensiale for tiltak nasjonalt, har vi identifisert og beregnet effekten av 25 tiltak for å kutte klimagassutslipp i Sandnes.

Om alle de identifiserte tiltakene realiseres fullt ut, vil dette bidra til en samlet³ reduksjon i utslipp på 28 prosent i 2030 og 55 prosent i 2035, sammenliknet med referanseåret 2015. **Dette betyr at Sandnes kommune kan nå 2030-målet tidligst i 2035, dersom alle tiltakene gjennomføres.**

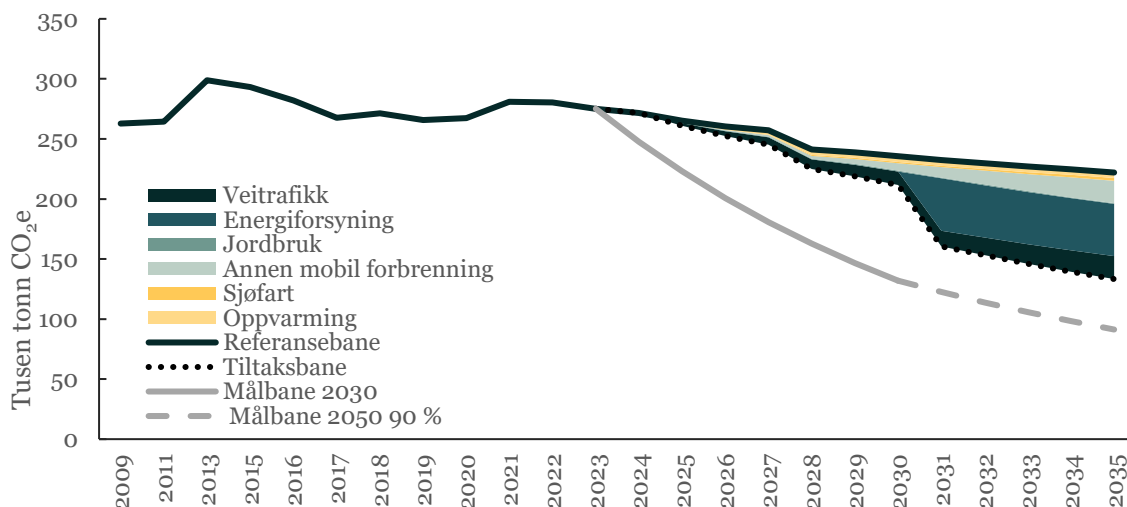
Utslippsreduksjonene i tiltaksbanen er illustrert i figur S3. Å gjennomføre tiltakene vil være krevende, og kommunen har ikke alene tilstrekkelig med virkemidler for å utløse alle tiltakene. Anslaget må betraktes som et maksimumsanslag for potensielle utslippsreduksjoner.

¹ Annen mobil forbrenning: utslippssektor som viser utslipp fra bruk av avgiftsfri diesel og bensin til ikke-veigående motorredskaper som traktorer, anleggsmaskiner og snøscootere. Sektoren omfatter også maskineri som benyttes av private husholdninger.

² Miljødirektoratet (2025). Klimatiltak 2025. Tilgjengelig [her](#).

³ Utslippsreduksjoner som følge av referansebane og alle tiltak.

Figur S2 Utslippsframskrivninger i referansebanen fram til 2035, målbaner og tiltaksbane for Sandnes kommune. Fargede områder viser utslippskutt ved tiltak etter sektor.

Kilde: Menon Economics og TØI. Historiske utslipp for 2009-2023 fra Miljødirektoratet. Fremskrivinger av utslipp utarbeidet av Menon Economics. Utslippene i tiltaksbanen viser referansebanen justert for innføring av tiltak.

Tiltaket ved Forus Energigjenvinning og innen veitrafikken gir klart størst effekter:

- Energiforsyningstiltaket «innføring av karbonfangst ved Forus Energigjenvinning» står alene for om lag halvparten av den samlede utslippsreduksjonen. Tiltaket kan bidra til en årlig utslippsreduksjon på over 43 000 tonn CO₂e.
- Nest viktigst er tiltakene innen veitrafikken, som til sammen kan redusere utslippene med 11 200 tonn CO₂e i 2030.
- Omstilling til ikke-fossil energi i annen mobil forbrenning utgjør en reduksjon på til sammen 6100 tonn CO₂e i 2030.

Sandnes kommune som virksomhet står for en liten andel av hele kommunens utslipp

- Effekten av kommunens egne tiltak utgjør bare rundt 1,5 prosent av utslippsreduksjonene.
- Kommunen kan likevel bidra til å utløse tiltak i andre kanaler gjennom ulike eierskap, for eksempel kan kommunen som deleier påvirke realisering av CCS ved Forus Energigjenvinning.

Jordbruket dominerer restutslippene

- Jordbruket i Sandnes ventes å utgjøre nesten halvparten av kommunens utslipp i 2035, dersom alle tiltak gjennomføres.
- Det er utfordrende å kutte utslipp i denne sektoren uten å redusere produksjonen, noe som gjelder for jordbruksproduksjonen i hele landet.
- Utslippene fra annen mobil forbrenning vil også være høye i 2035.

Menon
Economics

Menon Economics

Sørkedalsveien 10 B, 0369 Oslo

+47 909 90 102

post@menon.no

menon.no